
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

ערים גלובאליות במרחב האסיאני- קורס תמטי לתלמידי מוסמך -
46817

תאריך עדכון אחרון 12-12-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי אסיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: אנגלית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' אורנה נפתלי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: orna.naftali@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ג', 12-1

תאור כללי של הקורס:

בקורס זה נעסוק באחת התופעות הבולטות במרחב האסיאני המודרני: צמיחתן של מגה-ערים בחלקים שונים באזור. כתוצאה מתהליכי פיתוח כלכלי מואצים, מדינות רבות במזרח, דרום-מזרח ודרום אסיה חוות בעשורים האחרונים הגירה המונית מן הכפרים אל הערים, אורבניזציה גוברת וכן - צמיחה של ערי-ענק גלובאליות המתאפיינות בהטרונגניות חברתית ובמידה גוברת והולכת של עוצמה כלכלית, תרבותית ופוליטית, עוצמה שהשפעותיה מורגשות לא רק במרחב הלאומי אלא גם במרחב האזורי והעולמי.

הערים הגלובליות של אסיה, ובכלל זה טוקיו, שנחאי, הונג קונג, סאול, ג'קרטה, מומבאי וסינגפור, מהוות מרכזים מטרופוליטניים אדירים המחוברים למוקדים פיננסיים ותעשייתיים עולמיים ומשמשים גם מוקד לפיתוח תרבות צריכה ותרבות פופולרית בעלות השפעה רגיונלית וגלובלית.

ערים אלה מהוות גם אתרי-מפתח להתגבשות של מעמדות חדשים, כולל מעמד-ביניים הולך וגדל. מעמד זה חולק כיום תרבות צריכה ופנאי בעלת מאפיינים דומים, ומציב דרישות חדשות בתחום החינוך, גישה לשירותים ציבוריים איכותיים ושמירה על סביבה "ירוקה". אף כי האוריינטציה הפוליטית של מעמדות-הביניים בערי אסיה איננה אחידה, הרי שהם ממלאים כיום תפקיד מפתח בגיבוש מודלים של אזרחות פעילה ומעורבות פוליטית, ובצמיחה של זהויות מודרניות וקוסמופוליטיות מסוג חדש. לצד זאת, הערים הגלובליות של אסיה מתאפיינות גם בפערים חברתיים וכלכליים משמעותיים בין אליטות לאוכלוסיות מוחלשות, כולל מהגרים מקומיים זרים.

דרך ההתבוננות בתהליכי הצמיחה והשינוי של ערים גלובאליות במזרח, דרום-מזרח ודרום אסיה, וניתוח השוואתי של המאפיינים החברתיים, הכלכליים והפוליטיים של האוכלוסייה בערים אלה נבקש ללמוד על התמורות הדרמטיות בגאוגרפיה הכלכלית ובמבנה הדמוגרפי והחברתי של המרחב האסיאני בעשורים האחרונים. הדיון יציב את הצמיחה של הערים הגלובליות של אסיה בהקשר היסטורי, תוך זיהוי ומיפוי של מוקדי-כוח חדשים הצומחים כיום בערים אלה.

*הקורס יכלול צפיה בקטעי סרטים רלוונטיים לצד מספר הרצאות-אורח של חברי וחברות סגל מהחוג ללימודי אסיה

מטרות הקורס:

סקירת תהליכי הצמיחה והשינוי של ערים גלובאליות במרחב האסיאני (כולל מזרח, דרום-מזרח ודרום-אסיה)

ניתוח המאפיינים החברתיים, הכלכליים והפוליטיים של המעמדות השונים בערים הגלובאליות של אסיה

דיון באופנים בהם הערים הגלובליות של אסיה מתפקדות כמוקדי-כוח רגיונלי וטרנס-לאומי הן במישור הכלכלי, חברתי ותרבותי, והן במישור הפוליטי

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

-לנתח את תהליכי הצמיחה והשינוי של ערים גלובליות באסיה בהקשר היסטורי ותיאורטי

-לנתח את המאפיינים החברתיים, הכלכליים והפוליטיים של האוכלוסיות המאכלות את הערים הגלובליות של אסיה

-לדון בשינויים בגיאוגרפיה הכלכלית ובמבנה הדמוגרפי והחברתי של מזרח, דרום-מזרח ודרום-אסיה בעשורים האחרונים

-לזהות ולמפות מוקדי-כוח חדשים הצומחים כיום באזור

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס: שיעור וסמינריון

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

*הערה: הרשימה הבאה נתונה לשינויים. לרשימה המעודכנת ביותר של נושאי הקורס, נא לראות את אתר הקורס במערכת המודל.

-רקע תאורטי: מהן "ערים גלובליות"?

-רקע היסטורי: הערים הגלובליות של אסיה בעידן הקולוניאלי

-כלכלה, עבודה והגירה בערים הגלובליות של אסיה כיום

-תרבות הצריכה בעיר הגלובלית

-דתות בערים הגלובליות של אסיה

-לאומיות, אזריות וקוסמופוליטיות בערים הגלובליות של אסיה

-אקטיביזם אזרחי בערים הגלובליות של אסיה

-קהילות להט"בקות בערים הגלובליות של אסיה

-בין אוטופיה לדיסטופיה: טכנולוגיה, תכנון עירוני ואיכות הסביבה בעיר הגלובלית

חומר חובה לקריאה:

* נא לראות באתר הקורס במערכת המודל

חומר לקריאה נוספת:
* נא לראות באתר הקורס במערכת המודל

מרכיבי הציון הסופי:
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 46 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
24 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה 20 %

מידע נוסף / הערות:
*הקורס יתקיים באנגלית אלא אם כל המשתתפים. ות יהיו דוברי.ות עברית.

**בקורס זה ניתן להגיש עבודה מסכמת או עבודת סמינר (46%).
במקרה שהקורס יתנהל באנגלית, את **עבודת הסמינר המורחבת** ניתן יהיה להגיש באנגלית או בעברית.

***למידע המעודכן ביותר אודות תכני המטלות, נושאי הקורס ורשימת הקריאה, יש לפנות לאתר הקורס במערכת "מודל"